

Doc. dr. sc. Mirela Župan, Pravni fakultet u Osijeku
Voditeljica projekta SUNICOP

ZAVRŠNA RIJEČ MEĐUNARODNE ZNANSTVENE KONFERENCIJE „SUVREMENI PRAVNI IZAZOVI EU – MAĐARSKA – HRVATSKA“, OSIJEK 2012.

Dame i gospodo, uvaženi gosti, dragi prijatelji!

Tri dana prava i pravne znanosti, komparativnih i prekograničnih pitanja, prezentacija, razprava i povrh svega – regionalnog druženja, prošetjela su u hipu. Došli smo do kraja međunarodne konferencije: „Suvremeni pravni izazovi: EU – Mađarska – Hrvatska“ (Osijek, 16.-18. veljače 2012.). Konferenciju su zajednički organizirali Pravni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Pravni fakultet Sveučilišta u Pečuhu, a sve u okviru projekta SUNICOP – kojemu kratica potječe od engleskog naziva projekta – **S**trengthening **U**niversity **C**ooperation **O**sijek – **P**écs (SUNICOP; HUHR/1001/2.2.1). Projekt sufinancira i podržava Europska unija kroz IPA program prekogranične suradnje Mađarska - Hrvatska, kao i dva involvirana pravna fakulteta.

Ovo je druga međunarodna znanstvena konferencija u sklopu projekata sveučilišne suradnje Osijeka i Pečuha. Cilj prvog projekta, nazvanog EUNICOP, bio je uspostavljanje suradnje – prije godinu i po dana susreli smo u Pečuhu na prvoj zajedničkoj međunarodnoj konferenciji: „Pravni aspekti prekogranične suradnje i EU integracija: Mađarska - Hrvatska“. Trenutno se ova suradnja osnažuje u sklopu SUNICOP-a, jednogodišnjeg projekta zajedničkih istraživanja i razvoja novih nastavnih kurikuluma. SUNICOP se provodi putem različitih aktivnosti na različitim međusobno povezanim područjima. Između ostalog, projekt uključuje provedbu zajedničkog regionalnog istraživanja na području prava, razmjenu znanja o specifičnim prekograničnim pitanjima, usavršavanje poticajnih nastavnih aktivnosti i razvoj nastavnog programa, razmjenu dobre prakse u apliciranju na natječaje i upravljanje projektima te promicanje zajedničkih rezultata. Ti se ciljevi postižu kroz razne aktivnosti: organizacija zajedničkih seminara i ljetne škole za mađarske i hrvatske studente te zajedničko istraživanje mađarskih i hrvatskih znanstvenika, samo su neke od njih. Konferencija „Suvremeni pravni izazovi: EU – Mađarska – Hrvatska“ na kojoj sudionici mogu razmijeniti znanje prikupljeno kroz zajedničko istraživanje, još je jedan produkt aktivnosti projekta SUNICOP. Konferencija je uspješno spojila istraživače raznih grana prava te smo se okupili ovdje u Osijeku kako bismo predočili rezultate zajedničkih istraživačkih aktivnosti, da bi razmijenili znanje i iskustvo o aktualnim promjenama u svakoj pravnoj grani, da bi identificirali i raspravili trenutno stanje problema na specifičnim područjima pravne znanosti i prakse te da bi učvrstili naše kontakte i potaknuli našu buduću suradnju.

Jedan je od glavnih ciljeva projekta SUNICOP uspostava *zajedničkog regionalnog istraživačkog područja* u polju prava, gdje naglasak stavljamo na *zajedničko istraživanje* koje provode mađarski i hrvatski znanstvenici. Upravo smo stoga uložili velike napore u formiranje znanstvenih parova – spojili smo istraživače iste ili bliske pravne grane koji su zajednički radili na pripremi znanstvenih radova koje inače, samostalno, ne bi mogli napisati! Ovdje smo polučili gotovo potpun uspjeh! Možemo se podičiti s 28 zajedničkih istraživačkih radova, s dva samostalna rada i s

pet gostujućih radova, što nas dovodi do brojke od ukupno 74 mađarska i hrvatska znanstvenika, bilo profesora ili asistenta, uključena u ovaj dio projekta i stoga nazočna na konferenciji danas! Posebno nas raduje što smo mogli čuti brojna iznimna predavanja i rasprave naših mladih kolega. Uspjeh ovog projekta je jamstvo da će se suradnja ne samo nastaviti, nego da će i rasti! Kako smo ovo krasno iskustvo suradnje s Pečuhom željeli podijeliti s našim hrvatskim kolegama i prijateljima, na naše veliko zadovoljstvo konferenciji su nazočili ugledni profesori prava sa zagrebačkog i riječkog sveučilišta te s hrvatske Pravosuđne akademije, čijim smo predavanjima u plennim zasjedanjima svi rado nazočili.

Nastojećim popratiti što je moguće više predavanja, sada mogu zaključiti da je konferencija doznaknula sve pravne grane. Nije neutemeljena moja uvjerenost da će takvo bogatstvo ideja u knočanici rezultirati sjajnim doprinosima i da će zbornik radova s konferencije biti prava znanstvenna škrinja s blagom! Kako bi privukli najširu javnost kojoj mogu koristiti rezultati ovdje provedenih istraživanja, odmah smo krenuli s prikupljanjem radova s konferencije te će isti biti objavljeni u jednom tvrdom ukoričenju na engleskom jeziku te u dva elektronska izdanja na mađarskom i hrvatskom jeziku, koja će biti dostupna na web adresi projekta (<http://sumicop.eunicop.eu/index.php>).

Dame i gospodo, u okviru ove trodnevne konferencije održali smo četiri zasjedanja, pet plennih predavanja, osam panela i jednu poster sesiju. Dopustite mi da se kratko osvrnem na čitav niz različitih tema o kojima smo slušali i diskutirali proteklih dana.

Počeli smo s plennim predavanjem o Europskoj uniji i njezinim članicama nakon Lisabonskog ugovora, propitujući primjenu nacionalnih ustavnih identiteta u svrhu zaštite ovlasti zemalja člana. Kako bi istražili ima li značajnih pomaka u praksi Europskog suda u pogledu nacionalnih identiteta nakon stupanja na snagu Lisabonskog ugovora, pretpostavilo se da se opći pristup Europskog suda nije u tom pogledu znatnije promijenio te je zaključeno da glavne poteze vezane za čl. 4. Ugovora o osnivanju Europske unije ne treba tražiti na Europskom sudu nego na nacionalnoj razini. Program konferencije nastavljen je vrlo praktičnim analizama važnosti cjelovitog usavršavanja u pravosuđu, s naglaskom na opću ulogu obrazovnih centara za suce i tužitelje, posebice u zemljama srednje i jugoistočne Europe. Predstavljena je struktura hrvatske Pravosuđne akademije kao i statistika njezinih projekata i aktivnosti. Na kraju je istaknuta održivost, neovisnost i neophodnost suradnje ustanova za pravosuđnu obuku u procesu izgradnje povjerenja u sudstvo u Europskoj uniji i ovoj regiji.

Sljedeći panel s temtikom prava Europske unije obuhvatio je četiri prezentacije. Prva je ponudila sadržaje o organizaciji i funkcioniranju Europske službe za vanjsko djelovanje (BEAS) uspostavljene Lisabonskim ugovorom. Autori su iznijeli različita mišljenja o tome kako će stari akteri na području vanjskih poslova uskladiti svoje politike s novom Službom i na koncu ponudili preliminarnu procjenu mogućeg utjecaja ove Službe u budućnosti.

Prezentacija o pravnoj prirudi građanstva Europske unije odnosila se na razmjere i razvoj EU građanstva zajedno sa sudskom praksom Europskog suda. Navedeno je da Sud pruža dinamičko tumačenje građanstva Unije i u svojoj argumentaciji postupno sve više promatra kao autonomnu odrednicu. Tema vezana za slobodu poslovnog nastana u pravu Europske unije otkrila je da je cilj odnosnih pravila omogućiti i potaknuti mobilnost trgovačkih subjekata na unutarnjem tržištu. Ova pozitivna intencija nalazi na mnoge prepreke u praksi budući da nacionalna pravila prava društava država članica predviđaju različite pravne režime za osnivanje i djelovanje trgovačkih društava i njihovu «migraciju», stvarajući time dodatne prepreke slobodi kretanja trgovačkih društava. Poznati slučaj CENGTROS pokazao je srž ovih poteškoća koje su na kraju

stavljene u hrvatski i mađarski kontekst. Blok o EU pravu završio je s temama koje su obradivale pružanje informacija o Europskoj uniji u knjižnicama. Autori su se osvrnuli na Manifest za nacionalne knjižnice UNESCO-a te smjernice Vijeća Europe/EBLIDA-e o knjižničnom zakonodavstvu i politici u Europi, “alate” koji predstavljaju čvrste temelje korištenja knjižnica za pružanje pouzdanih općih i specifičnih informacija o pravu i politici EU akademskoj zajednici i široj javnosti.

Paralelni panel o teoriji i povijesti prava popraćen je s tri prezentacije. Prva je bila popularna debata o pravnoj kulturi, pri čemu su autori davali ocjenu o pravnoj kulturi svojih zemalja temeljem nekoliko pokazatelja: razlike između stvarne pravne prakse i pravnih tekstova, institucionalne infrastrukture (sudski sustav, pravna struka), pravno relevantnih modela ponašanja (npr. sudski postupak), i pravne svijesti. Dvije povijesne teme obrađene su komparativnim pristupom. Prvo smo se bavili raspadom Austro-Ugarske (1918.), koji je doveo do nastanka novih država: “država nasljednica”. Autori polemiziraju o tome koje su refleksije raspada Austro-Ugarske na hrvatski i mađarski državopravni status. U povijesnom bloku poslušali smo i dublji analizu utjecaja rimske pravne tradicije na mađarsko i hrvatsko pravo – Corpus iuris Civilis i Corpus Iuris Hungarici.

Drugi dan konferencije donio je dva zasjedanja i četiri panela. Polazna točka prve plenarne sjednice odnosila se na *Bijelu knjigu o vladavinskom sustavu* koju je Europska komisija prezentirala 2001. Ona izrijetkom navodi sedam načela dobre/pristojne vladavine u zajedničkoj europskoj pravnoj tradiciji (otvorenost (transparentnost), sudjelovanje (participacija), odgovornost, djelotvornost, usklađenost (koherentnost), razmjernost (proporcionalnost) i ograničavanju prava i sloboda te supsidijarnost.). Prezentacija je privukla pažnju statističkim pokazateljima i dodirnim točkama mađarske i hrvatske prakse u pogledu gornjih principa.

Dva sljedeća panela podijelila su publiku. Ustavna problematika koncentrirala se na ustavni dijalog, prilikom čega su autori podržali ideju da se teorije ustavnog dijaloga iz anglo-saksonskog prava mogu proučiti, a zaključci prilagoditi i dalje razraditi u demokratskim zemljama kontinentalnog prava. Navedeni su primjeri ustavnog dijaloga na regulatornoj razini iz recentnoga mađarskog i hrvatskog ustavnog razvoja. Zajedničko istraživanje o lokalnoj samoupravi usredotočilo se na glavne elemente hrvatskog i mađarskog sustava lokalne samouprave: stupnjeve, funkcioniranje i organizaciju lokalnih tijela, s posebnim osvrtom na ustavne odredbe. Panel smo zaključili s dvije teme koje su obradivale sustave poreza na osobni dohodak. Prva je studija istakla pojam pravednosti u poreznom pravu: pravednost se postiže pravednom raspodjelom poreznih opterećenja, uzimajući u obzir poreznu sposobnost. Istraživanjem o oporezivanju dohotka i odredbi koje se tiču pravednosti, autori su analizirali reformu mađarskog poreza na dohodak fokusirajući se na različite oblike dohotka, poreznu osnovicu i porezna oslobođenja, uspoređujući ga s hrvatskim pristupom oporezivanja dohotka progresivnom poreznom stopom.

Prva prezentacija s tematikom iz područja kaznenog prava oslonila se na rezultate istraživanja o sudjelovanju više osoba u počinjenju kaznenog djela. Autor je nakon iscrpne komparativne analize predložio odredbe o počinjenju pojava oblicima počiniteljstva i sudioničtva koje mogu poslužiti kao smjernice za oblikovanje općeg dijela europskog kaznenog prava ili barem za usklađivanje nacionalnih kaznenopravnih sustava. Usljedila je goruća tematika o jednom od trenutno većih problema mađarske i hrvatske države - korupciji i njezinom sprječavanju. Autori su istaknuli da se vlade zemalja koje zagovaraju nultu toleranciju korupcije lako mogu zapetljati u vlastita obećanja i pretrpjeti brz i nepovratan gubitak legitimacije. Stoga se sugerira da bi trebalo stremiti ka redukciji korupcije na minimum. U nastavku panela na red su došli pravni aspekti kaznenih djela nečinjenjem. Imajući u vidu da kazneno pravo samo u iznimnim slučajevima kažnja-

va kaznena djela nečinjenjem, autorica je prikazala osnovne karakteristike kaznenih djela nečinjenja i njihovu podjelu te se usmjerila na analizu konkretnog primjera – značaj uloge garanta u hrvatskom kaznenom pravu. Panel je završio sa studijom o modelima postupaka optuživanja i sudskom kontrolom optužbe u anglo-saksonskom pravu i kontinentalnim pravnim sustavima, s posebnim akcentom na mađarski (2006.) i hrvatski (2008.) kazneni zakon.

Treće zasjednje otvorili smo plenarnim predavanjem o aktualnim događanjima na EU sceni: prijedlogom opcijskog instrumenta Zajedničkih europskih pravila o prodaji (Common European Sales Law), koji je Europska komisija objavila 11. listopada 2011. Razmatrajući opće posljedice ovog Prijedloga, kako za europsko ugovorno pravo tako i za europsko međunarodno privatno pravo, moglo se ispitati je li ovaj Prijedlog konačno i odgovarajuće sredstvo za osiguranje bespriječnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta ili će još jedna razina ugovornih odredbi na kraju uni-
jeti dodatnu zbrku u prekogranične transakcije u Europskoj uniji?

Poslijepodne drugog dana konferencije bilo je rezervirano za građansko pravo u širem smislu. Na prvom su panelu održana tri predavanja. Građanskopravna odgovornost u slučajevima različitih oblika opasnog postupanja te naknade štete zbog ugrožavanja okoliša, obradena je usporrednim uvidom u odnosno mađarsko i hrvatsko zakonodavstvo. Uslijedila je rasprava o utjecaju ekoloških šteta na rastući fenomen objektivne građanskopravne odgovornosti prema kojoj se odgovara bez krivnje. Prisutni su dalje razmišljali o nasljednopravnoj problematici, osobito glavnim značajkama mađarskih i hrvatskih zakona koji reguliraju nužni dio, s intencijom usporedbe praktičnih posljedica koje proizlaze iz različitosti sustava. Panel je okončan temom komparativnog obiteljskog prava: režimom imovinskih odnosa bračnih drugova. Odgovarajući na niz pitanja o pravnim izvorima, vrstama imovine (bračna stečevina i vlastita imovina), upravljanju bračnom stečevinom, dugovima i odgovornosti bračnih drugova, diobi i razvrstaju bračne stečevine te pravnoj zaštiti obiteljskog doma, autorice izvide razlike i sličnosti mađarskog i hrvatskog zakonskog režima.

Usporedni panel o građanskom postupovnom pravu i trgovačkom pravu prvo se uhvatio u koštac s perspektivom klauzule javnog poretka u nacionalnom i europskom međunarodnom pravu i procesnom pravu. Autori su naglasili da centar pozornosti skreće s tradicionalne zaštite materijalnih i procesnih načela foruma na zaštitu međunarodno utvrđenih vrijednosti. Sudionici su se zatim bavili medijacijom kao vrstom mirnog razrješavanja spora. Primjeri medijacije iz hrvatskog obiteljskog prava i mađarskog radnog prava, služili su dvojako svrsi: ukazalo se na nedostatak postupka medijacije ali su dane i preporuke za moguća poboljšanja u budućnosti. Izlaganje o odvjetničkim troškovima i trajanju parničnih postupaka s primjerima iz mađarskog i hrvatskog prava i prakse privuklo je pozornost prisutnih statistikom koja nedvojbeno dokazuje izravnu vezu između trajanja parničnih postupaka i njihovih vrijednosti, odnosno troškova! Panel je zaključen temom od obostranog interesa; uz fokus na poslovno upravljanje u INA-i, hrvatskoj nacionalnoj naftnoj kompaniji, autori su se bavili problemom monističkog i dualističkog ustroja organa dioničkog društva.

Treći dan konferencije donio je pravo oduševljenje za kraj! Ujutro, 18. veljače 2012., svi smo pozorno pratili teme koje dotiču interes šire publike: pružanje prekograničnih zdravstvenih usluga na unutarnjem tržištu Europske unije. Iako nova Direktiva 2011/24 o primjeni prava pacijenta u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi od 9. ožujka 2011. ima za cilj uspostavu pravila za omogućavanje pristupa visoko kvalitetnoj prekograničnoj zdravstvenoj skrbi u Europskoj uniji i osiguravanje mobilnosti pacijenata u skladu s načelima koje je utvrdio Europski sud, kao i promicanje suradnje u zdravstvenom osiguranju između država članica, autori su izdvojili mnoge probleme

koji su još uvijek neriješeni na državnoj razini. Tema je potakla živu raspravu o proceduralnim pitanjima poput prethodnog odobrenja i socijalnih prava.

U tom su trenutku ostala samo dva panela do kraja konferencije. Panel o građanima i ljudskim pravima obuhvatio je četiri teme. Komisija za ljudska prava, osnovana 2006., stvorila je inovativnu Opću periodičnu reviziju kojom se ostvaruje sveobuhvatni nadzor članica Ujedinjenih naroda u pogledu ljudskih prava. Usprkos potencijalu u promicanju poštivanja ljudskih prava, Opća periodična revizija nije se pokazala odveć rigoroznom tehničkom revizijom ljudskih prava. Autorice ističu da bez promjene u stavovima država članica Ujedinjenih naroda Vijeće neće biti u boljem položaju od svoga prethodnika kada je riječ o istinskom promicanju zaštite ljudskih prava.

Intrigantnim naslovom: Jesu li radnici starije dobi druga klasa?, autori polemiziraju o gorućem problemu država članica Europske unije čija društva stare. Polazeći od zabrane dobne diskriminacije promovirane Direktivom 2000/78/EC te posebnog radnopravnog zakonodavstva pojedinih država članica kojim se radnike starije dobi djelomično nepovoljnije tretira, autori se fokusiraju na analizu sudske prakse Suda EU u svezi dobne diskriminacije. Problematika se stavlja u kontekst hrvatske i mađarske radnopravne regulative koja se odnosi na radnike starije dobi i nacionalne odredbe o prestanku ugovora o radu. Zaštita okoliša ostavljena je za sam kraj: prva prezentacija potaknuta je regionalnim imperativom u zaštiti okoliša – Dunavskom strategijom. Ova je tema bila uvod u ekološka prava u kontekstu tri pravna sustava. Naučili smo da je uloga Europskog suda u provedbi trećeg stupa Arhuške konvencije (1998.) na državnoj razini neophodna, i to usprkos činjenici da prijedlog ‘zrcalne’ direktive o pristupu pravosuđu u ekološkim pitanjima nije usvojen od strane Vijeća EU i Europskog parlamenta.

Usporedni panel bavio se pitanjem interdisciplinarnog pristupa u ispitivanju kvalitete visokog obrazovanja i mobilnosti studenata. Na početku su sudionici raspravljali o osiguranju kvalitete kao ključnom elementu u reformi visokog obrazovanja i temeljnom preduvjetu za izgradnju Europskog prostora visokog obrazovanja. U skladu s Bolonjskom deklaracijom, svaka je ustanova dužna razviti sustav za osiguranje kvalitete svojih usluga. S tim ciljem je i provedeno ispitivanje percepcije studenata o kvaliteti visokog obrazovanja na Pravnom fakultetu u Osijeku i Pečuhu. Svrha istraživanja bila je pomoći institucijama visokog obrazovanja kako bi mjerile percepcije svojih studenata uspješno upravljali kvalitetom.

Program se nastavio s osvrtnom na međunarodno tržište studenata. Ono trenutno prolazi kroz promjene te upravljanje studentskom mobilnosti postaje sve veći izazov. Autori istraživanja dali su ocjenu prednosti i nedostataka različitih metodologija korištenih u mjeranju studentske mobilnosti. Istraživanje je potvrdilo valjanost i pouzdanost ljestvica korištenih u kvantitativnoj anketi provedenoj među studentima Pravnog fakulteta u Osijeku (2010.) i Pravnog fakulteta u Pečuhu (2011.). Posljednjom prezentacijom u okviru ovog panela uspoređivala se percepcija, stavovi, motivi i barijere studenata Pravnog fakulteta u Osijeku i studenata Pravnog fakulteta u Pečuhu vezano za međunarodnu razmjenu studenata općenito, ali i prema međunarodnoj razmjeni u okviru Erasmus programa.

Panel je privrđen kraju jednim novitetom ovogodišnje suradnje: poster sesijom. Izloženo je pet postera na temu: “Unutar i izvan okvira projekta SUSICOP”, a koje su zajednički izradili profesori i studenati oba suradna fakulteta. Plakati su redom naslovljeni: “Erasmus mobilnost – Osijek – Pečuh”; “Od EUNICOP-a do SUSICOP-a”; “Međunarodni seminari – trošak & koristi”; “Akademska dodana vrijednost” i “Institucionalna dodana vrijednost”.

Dragi prijatelji, očigledno je da prolazimo kroz najteža vremena, u gospodarskom smislu. Svaki dio našeg društva zahvaćen je ovom krizom, pa je niti obrazovni i znanstveni sektor nije lišen. Propitujemo se, radimo li svoj posao ispravno, ima li boljih ili drugačijih načina da ostvarimo našu zadaću i ciljeve? Uvjereni sam da intelektualci u ovim teškim vremenima imaju adut u rukavu, da smo sposobni i kadri u pronalaženja novih istraživačkih, radnih i nastavnih modela koji u konačnici mogu unaprijediti funkcioniranje našeg pravnog sustava. Sigurno je da nema mnogo drugog izbora do iz *temelja* promijeniti način na koji prenosimo znanje! Ljudske aktivnosti sve manje poznaju granice, a pravo je tu da svakoj društvenoj pojavi postavi okvire. Kada je riječ o upravljanju pravnim posljedicama globalizacije, suradnji nema alternative. Razmjena iskustava između projektnih partnera doprinosi procesu učenja. Prigode poput ove omogućavaju nam raspravljati o stranim pravnim modelima i o prilagođavanju istih našim domaćim okolnostima. One su novi prostor u ostvarenju misije pravne znanosti koja mora pridonijeti, između ostalog, unapređivanju pravne sigurnosti, predvidivosti i učinkovitosti našeg pravnog sustava. Ovi projekti suradnje između dva susjedna fakulteta predstavljaju most za premoštenje praznog prostora do novih i poboljšanih načina podučavanja i provedbe istraživanja, stoga smo svi počašćeni prilikom da sudjelujemo u njima!

Na samom kraju, dame i gospodo, dopustite mi da kažem par riječi zahvale!

Ovaj projekt i konferencija kao njezin krunski dio, tako su uspješni i ugodni jer smo puno pozitivne energije uložili u njih. Zahvalna sam našem glavnom korisniku, posebno prof. Timei Drinoczi, na ukazanoj nam povjerenju i prilici da budemo domaćini ovom događaju, i gđi. Ziti Czászár za sve "zlatne" organizacijske savjete! Moji najbliži suradnici, prof.dr.sc. Mario Vinković i dr.sc. Jelena Legčević, bili su ključ svakog djelića ovog događaja; zaslužuju veliki pljesak i imaju moju iskrenu zahvalu. Sve ovo ne bi bilo moguće bez dekanove potpore, prof.dr.sc. Igor Bojanić dao nam je bezrezervnu podršku. Zahvalna sam i rektorici, prof.dr.sc. Gordani Kralik, što nam je ustupila na korištenje ove prekrasne dvorane u zgradi Rektorata. Organizacijske stvari zadnjih dana rješavali su studenti volonteri, stoga se iskreno zahvaljujem i Endre Dudašu, Zrinki Gugić, Vjekoslavu Mijiću, Marku Sukaciću i Maši Šoštaško čija nam je pomoć bila stvarno dragocjena.

Na kraju bih željela izraziti zahvalnost svim sudionicima za održavanje zanimljivih i poticajnih prezentacija i rasprava. Pravnom fakultetu u Osijeku i meni osobno bila je čast organizirati i ugostiti ovaj događaj! Danas stojim ovdje pred Vama preplavljena najdubljom zahvalnošću za ovu prekrasnu suradnju između Pravnih fakulteta u Osijeku i Pečuhu, s iskrenom nadom za nastavak suradnje i naš ponovni susret na trećoj zajedničkoj organiziranoj konferenciji u okviru nekog novog projekta!

Dr. sc. Jelena Legčević, Pravni fakultet u Osijeku

PRIKAZ: 13. MEĐUNARODNI SIMPOZIJ O KVALITETI - "KVALITETA I DRUŠTVENA ODGOVORNOST"

U Solinu je od 15. do 16. ožujka održan trinaesti međunarodni simpozij o kvaliteti pod nazivom "KVALITETA I DRUŠTVENA ODGOVORNOST". Simpozij je organiziralo Hrvatsko društvo menadžera kvalitete, a pokrovitelji su među ostalima bili i Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Hrvatska gospodarska komora, Sveučilište u Splitu te Ekonomski fakultet u Zagrebu. Sudjelovalo je oko 150 sudionika iz Hrvatske i inozemstva.

Na simpoziju je nakon međunarodne recenzije, prihvaćen najveći broj znanstvenih i stručnih radova do sada, od autora iz najvećeg broja zemalja do sada, što je odraz kvalitete simpozija i jačanja međunarodne suradnje i ugleda HDMK. Prezentirano je 48 znanstvenih i stručnih radova autora iz 14 zemalja svijeta: Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Finske, Kosova, Mačke, Poljske, Portugala, Rumunjske, Rusije, Slovenije, Srbije, Velike Britanije i Hrvatske. Simpozij je bio podijeljen na 11 tematskih područja od kojih se najveći broj radova odnosi na tematske cjeline *Kvaliteta u obrazovanju*, *Kvaliteta u proizvodnji i građevinarstvu*, *Kvaliteta i konkurentnost*, *Kvaliteta i društvena odgovornost*, iz čega se zaključuje, prema riječima predsjednika HDMK dr.sc. Miroslava Drijača, da su: obrazovanje, konkurentnost gospodarstva, praktična primjena i kontekst društvene odgovornosti područja koja ispunjenje zahtjeva za kvalitetom vide kao šansu za poboljšanje.

Sa Sveučilišta u Osijeku bilo je prezentirano ukupno četiri rada iz dva tematska područja: *KVALITETA U OBRAZOVANJU*; radovi: *Kvaliteta kao mjerni instrument za upravljanje kvalitetom na Sveučilištu u Osijeku* (autori: Legčević, J., Mujčić, N., Mikrut, M.), *Uloga ishoda učenja u obrazovanju studenata Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku* (autori: Lončar Vicković, S., Holjenko, M., Trampus, D., Dolaček Alduk, Z.), *Iskustva Građevinskog fakulteta Osijek u postupcima unutarnje i vanjske (neovisne periodične) prosudbe sustava kvalitete* (autori: Markulak, D., Dolaček Alduk, Z., Pinterić, E.) te područja *KVALITETA I MEDIJI* s radom: *Uloga povjerenja u medije u informiranju i kreiranju mišljenja javnosti* (autora: Mujčić, N., Mikrut, M., Legčević, J.).

U zaključcima simpozija dr. sc. Miroslav Drijača osvrnuo se na problematiku energetske učinkovitosti koji je predmet sve većeg interesa i praktičnog djelovanja, problematiku profesionalnog stresa kao velikog javno zdravstvenog problema stavlja se u kontekst društvene odgovornosti i uzdiže na razinu prvotrazrednog društveno ekonomskog problema te problematiku upravljanja rizicima koji je strukturni element svakog integriranog sustava upravljanja. Predsjednik je zatvorio Simpozij riječima "Kvaliteta može biti pokretač ozbiljnijeg poboljšanja u sferi, kako materijalne tako i socijalne infrastrukture, kad prestane biti politička deklaracija i postane način života".